

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Державні та муніципальні фінанси»

на тему: «Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності»

Виконавець:

студентка ЦЗФН факультету
Караман Олена Анатоліївна

/ /

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Шикіна Наталія Анатоліївна

/ /

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми В сучасних умовах кризового стану більшості сфер народного господарства України, податки є стабілізуючим фактором, що сприяє вирішенню основних економічних і соціальних проблем. Крім того, податки загалом виконують роль акумулятора передумов наступного покращення економіки нашої держави, а також переходу до фази активних структурних змін. За цих умов стимулювання подальшого розвитку системи оподаткування стає важливим завданням держави. Саме тому особливої уваги заслуговують імпорتنі операції як умови здатності національної економіки активно співпрацювати із зовнішнім економічним середовищем.

Мета дослідження Метою цієї роботи є впорядковане дослідження чинників, що визначають економічну природу державного врегулювання зовнішньоекономічної діяльності економічними методами та визначення шляхів покращення процесу оподаткування імпорتنі операцій.

Завдання дослідження:

- описати теоретичні засади функціонування системи оподаткування імпорتنі та експортні операцій;
- дослідити проблемні аспекти системи оподаткування імпорتنі операцій;
- проаналізувати механізм сьогоденної системи оподаткування імпортно-експортні операцій;
- запропонувати напрямки оптимізації механізму оподаткування імпорتنі товарів в Україні;
- обґрунтувати запропоновані варіанти покращення оподаткування зовнішньоекономічних операцій.

Об'єкт дослідження комплекс економічних відносин, що виникають в процесі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності економічними методами.

Предмет дослідження система оподаткування імпорتنі операцій в умовах лібералізації зовнішньоекономічної діяльності

Методи дослідження У процесі дослідження були використані загальнонаукові прийоми і методи наукового пізнання, а саме: історико-порівняльний, системно-структурний, порівняльно-правовий, економіко-математичний, логічний, статистичний, соціальний тощо. Основним виступає загальнонауковий діалектичний метод пізнання, на базі якого проблеми, вирішувані у роботі, розглядаються в єдності їх соціального змісту й економічної форми. Системний підхід застосовувався для дослідження проблем державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності економічними методами, а також особливостей роботи системи оподаткування імпорتنі операцій. За допомогою історико-правового методу вивчалися процеси

становлення системи оподаткування імпорتنих операцій, було досліджено застосування непрямих податків у його розвитку та динаміці.

Інформаційна база дослідження дані законодавчих актів, монографії, навчальні посібники, збірники наукових праць, статті, доповіді, електронні джерела.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 105 сторінок. Основний зміст викладено на 95 сторінках. Робота містить 8 таблиць, 3 рисунки.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 2 статті: «Перспективи співробітництва України та ЄС у розвитку соціальних інновацій»//Збірка міжнародної наукової конференції. Том 2. «Ukraine-Bulgaria-European Union: Contemporary State and Perspective», «Наука и економіка» Варна-Херсон, 2014р.; «Маркетинг зовнішньоекономічної діяльності Одеського регіону» //Матеріали науково-практичної конференції «Інноваційне забезпечення та супровід регіональної зовнішньоекономічної діяльності», Кафедра прикладної економіки, «Євростудії».- Одеса, ОІФ УДУФМТ, 2014р.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні засади функціонування системи оподаткування імпорتنих операцій»** розглянуто сутність та значення системи оподаткування зовнішньоекономічної діяльності, функціональне призначення і характеристика митних платежів, проблемні аспекти системи оподаткування імпорتنих операцій.

У другому розділі **«Механізм оподаткування імпорتنих операцій в Україні»** проаналізована діюча практика оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності країни, вітчизняна система митного оподаткування, проведена аналітична оцінка імпоротної діяльності України на світових ринках.

У третьому розділі **«Напрями оптимізації механізму оподаткування товарів при переміщенні через митний кордон України»** запропоновані методичні аспекти побудови системи оподаткування імпорتنих та експортних операцій, основні засади вдосконалення системи митного оподаткування,

методичні засади прогнозування надходжень податків на імпортно-експортні операції до Державного бюджету.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Як економічна категорія, система оподаткування зовнішньоекономічних операцій демонструє відносини між державою та суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності - платником податку, як фінансова – відносини з приводу утворення, функціонування та акумуляції бюджетних коштів. В системі оподаткування зовнішньоекономічних операцій втілено триєдиний характер податків – податків як: регуляторів ЗЕД, прибутків держави, перерозподільчих ресурсів. Запровадження чинників системи оподаткування у систему державного регулювання зовнішньоекономічною діяльністю здійснюється через реалізацію митної, податкової та фінансово-бюджетної політики. Вказані обставини обумовлюють поєднання в економічній природі системи оподаткування імпортних операцій рис об'єктивної економічної категорії та елементів суб'єктивності, так як вона, з одного боку, є інструментом регулювання ЗЕД, з іншої ж – сама є об'єктом державного регламентування.

2. Задля забезпечення зовнішньоекономічної безпеки України необхідно розробляти і приймати щорічно Державну програму зовнішньоторговельної діяльності. В неї потрібно включати: оцінку сьогоденного стану торговельних стосунків України з іншими країнами, прогноз торгового балансу, план експортних кредитів, що надаються під гарантії уряду або з використанням бюджетних коштів, план зовнішніх позичок та обслуговування зовнішнього боргу, перелік заходів державного зовнішньоторговельного регулювання; митні ставки та межі їхніх можливих змін, кількісні обмеження експорту та імпорту, перелік заходів щодо захисту внутрішнього ринку, валютного регулювання; щодо захисту торгових інтересів України у випадках дискримінації її суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на ринках окремих країн.

3. В останні роки відбулися значні зміни в структурі митних органів України, які направлені на покращення реалізації митної справи як на центральному рівні, так і в регіональних підрозділах, у тому числі й в напрямку застосування системи управління ризиками при здійсненні митного контролю та митного оформлення. Державна митна служба України безпосередньо бере участь у державному регулюванні зовнішньоекономічної діяльності, в тому числі, за допомогою тарифних інструментів - елементів системи адміністрування митних податків та зборів, які справляються митними органами з товарів під час переміщення через митний кордон України. Розвиток системи інституційно-організаційного управління ризиками при

здійсненні митного контролю та митного оформлення забезпечується через виконання структурними підрозділами ДФС основних функцій.

4. Визначено, - найвагомим фактором впливу на рівень надходження митних платежів до бюджету є вартісний об'єм та структура зовнішньоторговельного обігу (загального товарообігу зовнішньої торгівлі). Отже, проведений аналіз зовнішньоекономічної діяльності України дає можливість визначити, що у посткризовому 2012 р. сальдо торгівлі товарами було від'ємним (13,8 млрд дол. США) та сформованим за рахунок випереджаючих темпів приросту імпорту товарів над їх експортом. Проте, характерною тенденцією вказаного періоду стало поживлення зовнішньоторговельної діяльності України, адже експорт товарів зріс на 33% порівняно з попереднім роком (здебільшого за рахунок збільшення експортних цін), а імпорт збільшився на 37% порівняно з попереднім роком, при цьому значну роль відіграло збільшення фізичних обсягів імпорту товарів.

5. З метою вдосконалення механізму оподаткування імпортно-експортних операцій варто прийняти ряд мір по зменшенню податкового навантаження за рахунок розширення податкової бази, за рахунок пільг, зокрема. Поліпшення рівня ефективності та покращення митного контролю з метою недопущення випадків ухилення від оподаткування, що відповідно позитивно вплине як на наповнення Державного бюджету України, так і на поліпшення ефективності використання регулюючого потенціалу податків на зовнішню торгівлю. Необхідно врегулювати бюджетне планування, що дасть змогу досить активно використовувати бюджетну функцію податків на експортно-імпортні операції у процесі перерозподілу фінансових ресурсів.

АНОТАЦІЯ

Караман О. А. , «Податкова політика у сфері зовнішньоекономічної діяльності»,
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «Фінанси,
банківська справа та страхування» за магістерською програмою «Державні та муніципальні
фінанси»,

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – комплекс економічних відносин, що виникають в процесі державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності економічними методами.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти системи оподаткування імпортних та експортних операцій в умовах лібералізації зовнішньоекономічної діяльності.

Проаналізовано : механізм сьогоденної системи оподаткування імпортних операцій; діючу практику оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності України.

Запропоновано: ввести розробку і прийняття щорічної Державної програми зовнішньоторговельної діяльності ; включити в неї оцінку сьогоденного стану торговельних стосунків України з іншими країнами, прогноз торгового балансу, план експортних кредитів, що надаються під гарантії уряду або з використанням бюджетних коштів, план зовнішніх позичок та обслуговування зовнішнього боргу ; прийняти ряд мір по зменшенню податкового навантаження за рахунок розширення податкової бази, за рахунок пільг, зокрема ; поліпшити рівень ефективності та покращення митного контролю з метою недопущення випадків ухилення від оподаткування, що відповідно позитивно вплине як на наповнення Державного бюджету України, так і на поліпшення ефективності використання регулюючого потенціалу податків на зовнішню торгівлю.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, імпорт, експорт, митне оподаткування, тарифи, пільги, динаміка, аналіз, структура, зовнішньоекономічна безпека.

ANNOTATION

Karaman O.A., «Tax policy in the field of foreign economic activity»,
thesis for Master degree in specialty «Finance banking and insurance» under the program «State and
Municipal Finances»

Odessa National Economic University
Odessa, 2017

Thesis consists of three chapters. Object of study it`s a complex of economic relations that arise in the process of state regulation of foreign economic by economic methods .

Diploma thesis deals with theoretical aspects of taxation system of import and export operations in conditions of liberalization of foreign economic activity.

The article analyze a mechanism of the current system of taxation of import and export operations, the current practice of assessing the efficiency of foreign economic activity of Ukraine.

It is proposed: to introduce the development and adoption of the annual State program of foreign trade activity; include in it an assessment of the current state of Ukraine's trade relations with other countries, the trade balance forecast, the export credit plan provided under government guarantees or using budget

funds, a plan for external loans and servicing external debt; adopt a series of measures to reduce the tax burden by expanding the tax base, at the expense of benefits, in particular; improve the level of efficiency and improve customs control in order to avoid tax evasion situations, which will have a positive effect both on filling the State Budget of Ukraine and on improving the efficiency of the use of regulatory potential of taxes on foreign trade.

Keywords: foreign economic activity, import, export, customs taxation, tariffs, privileges, dynamics, analysis, structure, foreign economic safety.